

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5-11.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.650/15/2025.

A tanács tagjai: Dr. Gulyás-Horváth Orsolya közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Gulyás Richárd közbeszerzési biztos, Dr. Szathmári Réka közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Állami Számvevőszék
(Budapest, Apáczai Csere János utca 10.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: dr. Posteiner Judit, kamarai jogtanácsos

A beszerző: Veszprém Vármegyei Csolnoky Ferenc Kórház
(Veszprém, Kórház u. 1.)

A beszerző képviselője: Mester Ákos
felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(lajstromszám:01081)

A kérelmezett: Beckman Coulter Magyarország Kft.
(Budapest, Papírgyár utca 58-59.)

A kérelmezett képviselője: Támis Norbert
felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(lajstromszám:00109)

A beszerzés tárgya: Labor anyag beszerzés - 2024. évben - Kbt. mellőzése, 115.358.740.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T – ot.

A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés alapján megállapítja, hogy a beszerző megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 19. § (3) bekezdésére és a Kbt. 21. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 4. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság a beszerzővel szemben a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésére tekintettel 800.000.-Ft, azaz nyolcszázezer forint bírságot szab ki a Kbt. 165. § (6) bekezdésének a) pontja alapján.

A Döntőbizottság megállapítja a Kbt. 165. § (2) bekezdés g) pontjára tekintettel a Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján, hogy a beszerző és a kérelmezett között 2024. évben valamennyi laboranyag beszerzésére irányuló megrendelések tárgyában létrejött szerződések semmisek.

A Döntőbizottság megállapítja továbbá, hogy a teljesített laboranyag megrendelések tekintetében az eredeti állapot nem állítható helyre.

A Döntőbizottság a beszerzővel szemben a Kbt. 165. § (7b) bekezdése alapján további 800.000.-Ft, azaz nyolcszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság a kérelmezettel szemben a Kbt. 165. § (7b) bekezdése alapján 600.000.-Ft, azaz hatszázezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja a beszerzőt és a kérelmezettet, hogy a bírságok összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

INDOKOLÁS

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. 2011. április 1. hatállyal a beszerző és a kérelmezett a közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény alapján lefolytatott közbeszerzési eljárást követően „laboratóriumi reagensek 7 éves időtartamra történő beszerzésére különféle automata eszközök használatba adásával” tárgyban K-2639-19/2011 számú szállítási szerződést kötöttek. A szerződést annak időbeli hatályának lejártá okán, közös akarattal a K-1629/2028 számú szerződéssel 2018. március 1. napján módosították és az új időbeli hatály a szállítási szerződés tárgyában lefolytatott közbeszerzési eljárás eredményes lezárásáig, de legfeljebb 3 évre szólt. 2021. május 18. napján K-2091-1/2021. iktatószámom 2021. május 18. napján a beszerző és a kérelmezett újabb szerződést kötött, mely a szerződés 2.1. pontja szerinti időbeli hatályt deklaráló rendelkezései alapján 2021. március 1. napjától visszamenőleg lépett hatályba és a labor anyag reagensek tárgyában lefolytatott eredményes közbeszerzési eljárás lezárásáig, de legfeljebb a rendelkezésre álló bruttó 4.800.000.-Ft keretösszeg kimerüléséig szólt.

2. A jogorvoslati eljárás során becsatolt iratok alapján, így többek között a beszerző által rendelkezésre bocsátott 2024. évi labor reagens anyagok számlái, a Dologi kiadások K311-rovat Szakmai anyag kivonata, valamint utalási igazolás adatai szerint, illetve, az egyéb érdekelt által becsatolt, a beszerző részére kiállított számlákat és kifizetéseket tartalmazó „Iratjegyzék_Bc” elnevezésű excel táblázat alapján megállapítható, hogy a beszerző 2024. január 4. napjától 2024. december 23. napjáig teljesített kifizetések alapján közbeszerzési szerződés megkötése nélkül rendelt meg laboranyagot a kérelmezettől, összesen 115.358.740.- Ft értékben.

A hivatalbóli kezdeményezés

3. A hivatalbóli kezdeményező, mint a Kbt. 152. § (1) bekezdésének b) pontja szerinti szervezet 2025. október 10-én nyújtotta be kezdeményezését a beszerző bevezető részben megjelölt megrendeléseivel kapcsolatban, mindezek tekintetében a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése miatt.

4. A hivatalbóli kezdeményező előadta, hogy a 2025. április 4. napján kelt, EL-4209-231/2025 számú levelében elektronikus úton értesítette a beszerzőt, hogy az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény (a továbbiakban: ÁSZ tv.) 5. § (7) bekezdésében foglaltak szerint a „2024. évi zárszámadás – Magyarország 2024. évi központi költségvetése végrehajtásának ellenőrzése” című ellenőrzési program alapján ellenőrzést folytat figyelemmel arra, hogy beszerző a költségvetés központi alrendszerébe tartozó szervezet.

5. A kezdeményező rögzítette, hogy ellenőrzése során a rendelkezésre bocsátott mintatételek közül egy mintatétel ellenőrzése esetében megállapította, hogy laboranyag beszerzése, megrendelése történt nettó 1.175.300.-Ft összegben, amely esetén a szállító a kérelmezett volt. Az ellenőrzés során továbbá megállapításra került, hogy a dologi kiadások között, a K311 Szakmai anyagok rovaton, labor anyag beszerzésre – a mintatétel szerinti beszerzéssel együtt – 2024. év során összesen nettó 115.358.740.-Ft összegű kifizetés történt a Beckman Coulter Magyarország Kft. részére. A megrendelésen szereplő nettó érték és a számlán szereplő nettó érték különbözetének oka, hogy a megrendelő 7. sorában szereplő áru vélhetően nem került szállításra, így annak kifizetése sem történt meg.

6. Ismertette a beszerző és a kérelmezett által megkötött szállítási szerződések előzmény történetét és megállapította, hogy a kérelmezettől 2024. évben rendelt laboratóriumi reagens megrendelések összege összesen nettó 115.358.740.-Ft, amely összeg alapján a közbeszerzési eljárás lefolytatásának kötelezettsége merült fel.

7. Kiemelte, hogy a beszerző ugyan rendelkezett adásvételi keretszerződéssel, azonban az nem közbeszerzési eljárás eredményeként került megkötésre. Továbbá álláspontja szerint valószínűsíthető, hogy a beszerző az adott termékcsoporthoz vonatkozóan a becsatolt szerződések alapján folyamatosan szerzett be az adott termékcsoporthoz árukat a közbeszerzési kötelezettség mellőzésével a kérelmezettől, melynek főtevékenysége Gyógyszer, gyógyászati termék nagykereskedelme.

8. Hangsúlyozta, hogy a beszerző a megrendelt árukra vonatkozóan ismeretében volt a közbeszerzési kötelezettség fennállásának, amelyet tényszerűen igazol, hogy a 2020. évi, 2021. évi, 2022. évi és 2023. évi közbeszerzési terveiben is szerepelt a Laboratóriumi reagens és vegyszerek beszerzésének terve nyílt eljárásban, uniós eljárásrendben (8. sz. melléklet – 2020. -2023. évi közbeszerzési terv).

9. Nyilatkozta továbbá, hogy a beszerző 2022. március 25. napján uniós eljárásrendben nyílt közbeszerzési eljárást indított „Laboratóriumi reagens” tárgyban, amely eljárás visszavonásra került, ezt követően azonban ugyanilyen tárgyú közbeszerzési eljárást indított 2024. június 26. napján, melynek eredménye 2025. június 16. napján került közzétételre.

10. Nyilatkozta, hogy az előzőekben ismertetett tények alapján kijelenthető, hogy az ellenőrzéssel érintett mintatétel vonatkozásában a beszerző a Kbt. 4. § (1) bekezdésének előírása ellenére nem folytatott le közbeszerzési eljárást és az árubeszerzést megrendelés útján, közbeszerzési eljárás mellőzésével bonyolította le.

11. Megsértett jogszabályhelyként megjelölte a Kbt. 4. § (1) bekezdésében foglalt, a közbeszerzési eljárás lefolytatására vonatkozó kötelezettség beszerző általi feltételezett elmulasztását, erre tekintettel hangsúlyozta, hogy a Kbt. 5. § (1) bekezdése cb) pontja szerint a beszerző közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezett költségvetési szerv, a Közbeszerzési

Hatóság által az ajánlatkérő szervezetekről vezetett nyilvántartásban: EKRSZ_ 91003052 azonosítószámon nyilvántartásba vett, a Kbt. hatálya alá tartozó szervezet.

12. Előadta, hogy a beszerzésre vonatkozóan szükséges vizsgálni a Kbt. 19. § (3) bekezdése szerinti részekre bontás tilalmát, amely alapján megállapítható, hogy az érintett áruk esetén a becsült érték meghatározásánál szükséges az egybeszámítás alkalmazása.

13. Kiemelte, hogy a Kbt. 15. § (2) bekezdése szerint az uniós értékhatárokat időszakonként az Európai Bizottság állapítja meg és teszi közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában. Az érintett beszerzésekre vonatkozó megrendelések időpontjában a 2024. évben érvényes uniós értékhatár a Kbt. 5. §-a szerinti klasszikus ajánlatkérő esetében, valamint a Kbt. 5. § (1) bekezdés a)-b) pontjában meghatározott ajánlatkérők esetében, ha védelem terén a beszerzendő áru a Kbt. 2. mellékletében (2014/24/EU irányelv III. mellékletében) nem szerepel, 84.609.850.-Ft.

14. Rögzítette, hogy a részekre bontás tilalmának és az egybeszámítási kötelezettségnek figyelembevételével a mintatételként ellenőrzött nettó 1.175.300.-Ft érték, figyelembe véve a 2024. év során a kérelmezett részére hasonló felhasználási célra beszerzett árukért összesen kifizetett és egybeszámítási kötelezettség alá eső nettó 115.358.740 Ft összértéket, meghaladja a 2024. évben érvényes uniós értékhatárt.

15. A feltételezett jogsértő esemény (közbeszerzési eljárás mellőzése) megtörténtének időpontja 2024. január 18. napja a megrendelés időpontja az átutalást igazoló dokumentum alapján a kifizetés dátuma 2024. július 08. napja. A jogsértés ténye, a kötelező közbeszerzési eljárás mellőzésével végzett beszerzés esetében a megrendelések megküldésével megtörtént.

16. A hivatalbóli kezdeményező a jogsértésről való tudomásszerzés időpontjaként 2025. április 28. napját jelölte meg és kérte, hogy a Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pontja alapján állapítsa meg a jogsértést és a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja szerint – a Kbt. 165.§ (6) bekezdés a) pontjára tekintettel – a beszerzővel szemben szabjon ki bírságot. Ekörben ugyanakkor azt is indítványozta, hogy a Döntőbizottság méltányosságot gyakorolva vegye figyelembe azt a tényt, hogy a beszerző betegellátásról gondoskodni köteles egészségügyi ellátó közintézmény, ezáltal a betegek egészségügyi ellátáshoz fűződő, az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdésében biztosított testi és lelki egészséghez fűződő jogát a bírság megfizetése közvetetten érintheti.

A beszerző észrevételei

17. A beszerző mindenekelőtt úgy nyilatkozott, hogy elismeri a hivatalbóli kezdeményezésben foglalt jogsértést, kifejtette, hogy tényszerűen került megállapításra a kezdeményező által az, hogy az árubeszerzést megrendelés útján, közbeszerzési eljárás mellőzésével bonyolította le a beszerző, azonban kérte, hogy a bírság mértékét annak alsó határában állapítsa meg a Döntőbizottság.

18. Úgy érvelt, hogy az államháztartásról szóló törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Korm. rendelet 52/A. § (8) bekezdése alapján lehetősége volt arra, hogy a betegellátás biztonsága érdekében, saját hatáskörben, de átmeneti időszakra szerződést kössön a szükséges szakmai anyagbeszerzésre.

19. Nyilatkozta, hogy álláspontja szerint jelen tárgyban a szabályosság érdekében mindent megtett, ugyanis már 2022. évben elindította a közbeszerzési eljárását, amelyet egy eredménytelen eljárást követően újra indított, így 2025. első félévében szerződéskötésre is sor került az eredményes részek tekintetében.

20. Végezetül kérte a Döntőbizottságot, hogy a Kbt. 165. § (6) bekezdésének a) pontjára tekintettel a beszerzővel és a kérelmezettel szemben kiszabandó bírság mértékének megállapítása körében értékelje többek között azt, hogy a tárggyal összefüggésben közbeszerzési szerződéskötésre már sor került, illetve azt, hogy a fentiekben részletezett átmeneti időszakra, a betegellátás biztosítása érdekében kötötte meg a tárgyi szerződést, továbbá azt, hogy a bírságfizetés hátrányosan érinti őt a betegellátási kötelezettsége teljesítésében, figyelemmel a szűkös költségvetésére.

A kérelmezett észrevételei

21. A kérelemzett érdemi észrevételt nem tett az eljárás során, kizárólag iratokat csatolt.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

22. A Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmezett 2024. január 4. naptól teljesített megrendeléseket a beszerző részére, így a kezdeményezést az ezen a napon hatályos Kbt. anyagi jogi rendelkezései alapján bírálta el, míg a kezdeményező 2025. október 10-én terjesztette elő a hivatalbóli kezdeményezését, így eljárásjogi szempontból az ezen a napon hatályos Kbt. előírásokat alkalmazta.

23. A Döntőbizottságnak a kezdeményezés keretei között eljárva abban a kérdésben kellett döntést hoznia, hogy a beszerző jogszerűen járt-e el, amikor közbeszerzési eljárás lefolytatását mellőzve rendelt meg labor anyagokat 2024. évben a kérelmezettől összesen 115.358.740.-Ft értékben.

24. A Döntőbizottság fentiek vizsgálatára során az alábbi jogszabályi rendelkezéseket vette figyelembe.

A Kbt. 2. § (7) bekezdés első fordulata értelmében, a törvény szabályaitól csak annyiban lehet eltérni, amennyiben e törvény az eltérést kifejezetten megengedi.

A közbeszerzési szerződés meghatározását a Kbt. 3. § 24. pontja tartalmazza.

24. közbeszerzési szerződés: e törvény szerinti ajánlatkérő által, írásban megkötött, árubeszerzésre, szolgáltatás megrendelésére vagy építési beruházásra irányuló visszerthes szerződés.

A Kbt. 4. § (1) bekezdése szerint a 15. § (1) bekezdése szerinti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési szerződés, illetve építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötése érdekében az 5-7. §-ban ajánlatkérőként meghatározott szervezetek az e törvény szerinti közbeszerzési vagy koncessziós beszerzési eljárást kötelesek lefolytatni.

A Kbt. 4. § (2) bekezdése értelmében a közbeszerzési szerződés megkötésére közbeszerzési eljárást, építési vagy szolgáltatási koncesszió megkötésére koncessziós beszerzési eljárást kell lefolytatni.

A Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pont cb) alpont alapján e törvény alapján közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezett költségvetési szerv..

A Kbt. 8. § (1) bekezdés szerint közbeszerzésnek minősül a közbeszerzési szerződés, valamint az építési vagy szolgáltatási koncesszió e törvény szerinti megkötése. A közbeszerzési szerződés tárgya árubeszerzés, építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelése lehet.

A (2) bekezdés szerint az árubeszerzés forgalomképes és birtokba vehető ingó dolog tulajdonjogának vagy használatára, hasznosítására vonatkozó jognak – vételi joggal vagy anélkül történő – megszerzése az ajánlatkérő részéről.

A Kbt. 15. § (1) bekezdés az alábbiak szerint rendelkezik a közbeszerzési és koncessziós beszerzési eljárások értékhatáráról:

- a) európai uniós jogi aktusban meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: uniós értékhatárok);
- b) a központi költségvetésről szóló törvényben meghatározott közbeszerzési és koncessziós beszerzési értékhatárok (a továbbiakban: nemzeti értékhatárok).

A Kbt. 15. § (2) bekezdés értelmében az uniós értékhatárokat időszakonként az Európai Bizottság állapítja meg és teszi közzé az Európai Unió Hivatalos Lapjában.

A Kbt. 15. § (3) bekezdés alapján az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó nemzeti értékhatárokat a központi költségvetésről szóló törvényben évente kell meghatározni.

A Kbt. 15. § (5) bekezdés rendelkezik arról, hogy a Közbeszerzési Hatóság az egyes beszerzési tárgyak esetében alkalmazandó uniós értékhatárokat, valamint nemzeti értékhatárokat, valamint a 19. § (4) bekezdés a) pontjában meghatározott értékhatárokat minden év elején közzéteszi honlapján. Ennek során az uniós értékhatárok, valamint a 19. § (4) bekezdés a) pontjában meghatározott értékhatárok forintban meghatározott összegét az Európai Bizottságnak az uniós értékhatárok nemzeti valutákban meghatározott összegére vonatkozó, az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett közleményének megfelelően kell feltüntetni.

A Kbt. 16. § (1) bekezdése szerint a közbeszerzés becsült értékén a közbeszerzés megkezdésekor annak tárgyáért az adott piacon általában kért vagy kínált – általános forgalmi adó nélkül számított, a 17–20. §-ban foglaltakra tekintettel megállapított – teljes ellenszolgáltatást kell érteni.

A Kbt. 19. § (1) – (3) bekezdései az alábbiakról rendelkeznek:

- (1) Tilos a becsült érték meghatározásának módszerét e törvény megkerülése céljával megválasztani.
- (2) Tilos a közbeszerzést oly módon részekre bontani, amely e törvény vagy e törvény szerinti uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó becsült értékű beszerzésekre vonatkozó szabályai alkalmazásának megkerülésére vezet.
- (3) Ha egy építési beruházás vagy ugyanazon közvetlen cél megvalósítására irányuló szolgáltatásmegrendelés, illetve azonos vagy hasonló felhasználásra szánt áruk beszerzése részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, a közbeszerzés becsült értékének meghatározásához az összes rész értékét figyelembe kell venni. Szolgáltatás megrendelése esetében az ugyanazon közvetlen célra irányultság vizsgálatakor az egyes szolgáltatások műszaki és gazdasági funkcionális egységét kell alapul venni.

A Kbt. 21. § (1) bekezdés alapján az uniós értékhatárokat elérő vagy meghaladó értékű közbeszerzési eljárásokra a Második Részt, az ezek alatti és egyben a nemzeti értékhatárokat elérő értékű közbeszerzési eljárásokra a Harmadik Részt alkalmazva kell eljárni, kivéve, ha e törvény másként rendelkezik. Jogszerűen jár el az ajánlatkérő akkor is, ha e törvény valamely közbeszerzés megvalósítására a Harmadik Rész alkalmazását rendeli, az ajánlatkérő azonban a Második Rész szabályait alkalmazva folytatja le a közbeszerzési eljárást.

A Közbeszerzési Hatóság Elnökének a 2024. január 1-jétől irányadó közbeszerzési értékhatárokról szóló tájékoztatója értelmében uniós értékhatár árubeszerzés esetében a 2014/24/EU irányelv 4. cikke szerint a Kbt. 5. §-a szerinti egyéb ajánlatkérő esetében, valamint a Kbt. 5. § (1) bekezdés a)-b) pontjában meghatározott ajánlatkérők esetében, ha védelem terén a beszerzendő áru a Kbt. 2. mellékletében (2014/24/EU irányelv III. mellékletében) nem szerepel 221.000 euró, azaz 84.609.850.-Ft volt.

25. A fenti jogszabályi rendelkezésekből következően a közbeszerzési eljárás lefolytatása kötelező abban az esetben, ha a Kbt.-ben rögzített alábbi négy konjunktív feltétel megvalósul, azaz akkor, ha a Kbt. 5-7. § szerinti ajánlatkérő szervezet, a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó beszerzési tárgy tekintetében, legalább az uniós közbeszerzési értékhatárt elérő vagy meghaladó értékű visszterhes szerződést köt. Ezen konjunktív feltételek közül, bármely feltétel nem teljesülése megdönti a közbeszerzési eljárás alkalmazásának kötelezettségét tárgyi esetben, ezért a Döntőbizottság az egyes feltételek meglétét külön-külön vizsgálta.

26. A Döntőbizottság elsőként azt vizsgálta, hogy a beszerző a Kbt. 5-7. §-ai alapján ajánlatkérő szervezetnek minősül-e.

27. A Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pont cb) alpontja alapján e törvény alapján közbeszerzési eljárás lefolytatására kötelezettek:

c) a következő szervezetek:

cb) költségvetési szerv (...)

28. A Döntőbizottság az EKR nyilvánosan elérhető adatai alapján megállapította, hogy a beszerző a Közbeszerzési Hatóság által az ajánlatkérő szervezetekről vezetett nyilvántartásban: EKRSZ_91003052 számon nyilvántartott, a Kbt. 5. § (1) bekezdés c) pont cb) alpont szerinti, a Kbt. hatálya alá tartozó ajánlatkérő szervezetnek minősül.

29. A Döntőbizottság a második feltételként azt vizsgálta, hogy a beszerzések vonatkozásában a visszterhesség megállapítható-e.

30. A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárás során benyújtott dokumentumok (főkönyvi kivonat, beszámoló, számlák) továbbá a beszerző jogorvoslati eljárás során tett nyilatkozata alapján megállapította, hogy a kezdeményezéssel érintett megrendelések visszterhes jellegűek voltak. Ennek tényét a beszerző maga sem vitatta.

31. A Döntőbizottság harmadik feltételként azt vizsgálta, hogy a beszerzés beleillik-e a közbeszerzési tárgyak valamelyikébe.

32. A beszerző által benyújtott dokumentumok alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a megrendelések tárgya a Kbt. 8. § (2) bekezdése szerinti árubeszerzés volt.

33. A Döntőbizottság negyedikként azt vizsgálta, hogy a beszerzés értéke meghaladta-e az uniós közbeszerzési értékhatárt.

34. A Döntőbizottság fentieknek megfelelően megállapította, hogy 2024. évben az árubeszerzésre vonatkozó közbeszerzési uniós értékhatár a Kbt. 5. §-a szerinti egyéb ajánlatkérő esetében 221.000 euró, azaz 84.609.850.-Ft volt.

35. A Döntőbizottság azt is megállapította továbbá, hogy a teljesített megrendelések összértéke 2024. évben, 115.358.740.-Ft volt, mely összeg esetében megállapítható, hogy annak értéke meghaladta a 2024. évre vonatkozó uniós közbeszerzési értékhatárt.

36. A Döntőbizottság a fentiek figyelembevételével megállapította, hogy a beszerzőnek a megrendelések tárgyát képező laboranyag beszerzésekre közbeszerzési eljárást kellett volna lefolytatnia, mivel a beszerző a Kbt. személyi hatálya alá tartozó szervezetként, a Kbt. tárgyi hatálya alá tartozó beszerzési tárgyak tekintetében, az uniós közbeszerzési értékhatárt meghaladó értékű labor-anyag megrendeléseket eszközölt.

37. A Döntőbizottság kiemeli, hogy a Kbt. kógcenciájából következően a becsült érték, eljárásrend és az eljárásfajta körében meghatározott törvényi rendelkezéseknek kiemelt szerepe van. A becsült érték meghatározása és a részekre bontás tilalma tekintetében fontos szabályokat rögzít a Kbt., amikor kimondja, hogy tilos a közbeszerzést oly módon részekre bontani, amely e törvény vagy e törvény szerinti uniós értékhatárt elérő vagy meghaladó

becsült értékű beszerzésekre vonatkozó szabályai alkalmazásának megkerülésére vezet. Arról is rendelkezik a Kbt., melynek indokolása a vonatkozó európai bírósági ítéletekre is hivatkozik, hogy milyen szempontok alapján kell arról dönteni, ha egy építési beruházás vagy szolgáltatás megrendelés, vagy hasonló áruk beszerzésére irányuló közbeszerzés részekre bontva, több szerződés útján valósul meg, a becsült érték meghatározásához mit és milyen értéket kell figyelembe venni.

38. A Kúria Kfv. 37.409/2023/10. számú ítélete kimondja:

[65] A közbeszerzési kötelezettség az Európai Unió irányelvi rendelkezéseivel harmonizált Kbt. kógens rendelkezésein alapuló szigorú kötelezettség. Ha az ajánlatkérő a kötelezettség fennállása ellenére nem folytat le közbeszerzési eljárást a szerződés megkötése érdekében, akkor az egyik legsúlyosabb közbeszerzési jogsértést valósítja meg. Ezért az ajánlatkérőként meghatározott szervezetnek a beszerzési igényét alaposan meg kell vizsgálnia abból a szempontból, hogy a beszerzése melyik eljárási rendbe tartozik. Ennek elvétele komoly jogkövetkezményekkel jár.

39. A Döntőbizottság megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményezés alapos, a beszerző a Kbt. 19. § (3) bekezdés rendelkezéseire, valamint a 21. § (1) bekezdésére figyelemmel megsértette a Kbt. 4. § (1) bekezdését, jogtalanul mellőzte a közbeszerzési eljárás lefolytatását a kezdeményezésben megjelölt 2024. január 4. naptól kezdődő 2024. december 23. napig tejesített egybeszámítási kötelezettség alá eső megrendeléseket érintően.

40. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében biztosított hatáskörében a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét és a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerinti jogkövetkezményt alkalmazta, bírságot szabott ki.

41. A Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerint a Döntőbizottság a jogsértés megállapítása mellett bírságot szab ki, ha a jogsértés a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével valósult meg.

42. A Kbt. 165. § (7) bekezdése alapján a Kbt. 165. § (6) bekezdésben meghatározott bírság összege – a Kbt. 165. § (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetén a jogorvoslattal érintett rész értékének, a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése esetén a szerződés értékének legfeljebb 15%-a.

43. A Kbt. 165. § (11) bekezdés értelmében a Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

44. A Döntőbizottságnak abban nem volt mérlegelési lehetősége, hogy bírságot szabjon-e ki a beszerzővel szemben, mivel a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja alapján arra a terhére

megállapított jogsértés miatt köteles volt. A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során figyelembe vette a jogsértés súlyát, a közbeszerzés mellőzése az egyik legsúlyosabb jogsértés, amely a Kbt. alapelvei és tételes jogi előírásai teljes semmibe vételével jár együtt. A Döntőbizottság figyelembe vette azt is, hogy a közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzése nem csak közbeszerzési jogi szempontból minősül súlyos jogsértésnek. A közpénzek felhasználásának átláthatósága szenvedett csorbát, a közpénzek felhasználásának gazdaságossága ellenőrzése hiúsult meg a jogsértés által. A Döntőbizottság tekintettel volt a megrendelések tárgyára és annak értékére (115.358.740.-Ft). A Döntőbizottság a beszerző terhére értékelte, hogy súlyos jogsértést valósított meg azzal, hogy közbeszerzési eljárás jogtalan mellőzésével szerzett be labor anyagokat úgy, hogy tisztában volt közbeszerzési eljárás lefolytatását érintő kötelezettségével, hiszen már a 2011. évben megkötött szerződés is közbeszerzési eljárás lefolytatását követően kötötte meg, tisztában volt tehát közbeszerzési törvény alkalmazásának szükségességével. A Döntőbizottság a beszerző terhére értékelte azt is, hogy a megállapított jogsértés már nem reparálható. A Döntőbizottság a beszerző javára értékelte a jogsértés elismerését és a Döntőbizottsággal együttműködő magatartását, valamint a hivatalbóli kezdeményező által előadott azon körülményt, hogy a túlzott mértékű bírság megfizetése a betegek egészségügyi ellátáshoz fűződő, az Alaptörvény XX. cikk (1) bekezdésében biztosított testi és lelki egészséghez fűződő jogát a bírság megfizetése közvetetten érintheti. A Döntőbizottság figyelembe vette azt a körülményt is, hogy a jelen közbeszerzés nem támogatásból valósul meg, ezért a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció nem kapcsolódhat. A Döntőbizottság nem értékelte a nem releváns Kbt. 165. § (11) bekezdés c) pontját.

45. E szempontokat összességében mérlegelve, a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságokat tartotta indokoltnak, amely összeg nem éri el a Kbt. 165. § (7b) bekezdéseiben meghatározott maximális mértéket.

46. Fentiek szerint a Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés c) pontja alapján megállapította a jogsértés megtörténtét, továbbá a Kbt. 165. § (2) bekezdés e) pontja alapján alkalmazta a Kbt. 165. § (6) bekezdés a) pontja szerinti jogkövetkezményt.

47. A Kbt. 145. § (3a) bekezdése szerint a Döntőbizottság hatáskörébe tartozik a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés alapján a szerződés semmisségének megállapítása, valamint a Kbt. 137. § (3) bekezdésben foglalt körülmények alapján annak megállapítása, ha a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértéssel érintett szerződés nem semmis. A Döntőbizottság hatáskörébe tartozik továbbá annak megállapítása is, hogy a Kbt. 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés miatt semmis szerződés esetén a szerződés érvénytelensége jogkövetkezmenyei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e.

48. A Kbt. 165. § (2) bekezdésének g) és h) pontjai szerint a Döntőbizottság határozatában g) hivatalból megállapítja a Kbt. 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés esetén a szerződés semmisségét vagy a Kbt. 137. § (3) bekezdésében foglalt feltételek fennállása esetén azt, hogy az érintett szerződés nem semmis;

h) megállapítja, hogy a Kbt. 137. § (1) bekezdésében meghatározott jogsértés miatt semmis szerződés esetén az érvénytelenség jogkövetkezmenyei alkalmazása körében az eredeti állapot helyreállítható-e.

49. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés g) pontjára tekintettel a Kbt. 137. § (1) bekezdés a) pontja alapján megállapította, hogy a beszerző és a kérelmezett között 2024. január 4. naptól kezdődő és 2024. december 23. napig teljesített megrendelések mindegyike semmis, tekintettel arra, hogy a teljesítéséhez nem fűződik kiemelkedően fontos közérdek, továbbá a szerződés érvénytelensége nem jár aránytalan következményekkel.

50. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (2) bekezdés h) pontjára figyelemmel, az érvénytelenség jogkövetkezései alkalmazása körében pedig megállapította, hogy az eredeti állapot nem állítható helyre.

51. A Döntőbizottság a Kbt. (7b) bekezdése szerint a Kbt. 137. § (1) bekezdése szerinti jogsértés megállapítása esetén, ha a Közbeszerzési Döntőbizottság megállapítja, hogy az eredeti állapot helyreállítása a szerződés érvénytelensége jogkövetkezései alkalmazása körében nem lesz lehetséges, a (6)–(7) bekezdésben foglaltakon túl további bírságot szab ki, amelynek összege – az eset összes körülményét figyelembe véve – legfeljebb a szerződés értékének 15%-a.

52. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (7b) bekezdése alapján, a jogsértés jogkövetkezéseiént további, a rendelkező részben megállapított összegű bírságot szabott ki a beszerzővel és a kérelmezettel szemben.

53. A semmis szerződés jogkövetkezései tekintetében kiszabott bírság körében a Döntőbizottság a csatolt iratok alapján megállapította, hogy a szerződés alapján a kérelmezett a megrendeléseket teljesítette, a beszerző azok ellenértékét kifizette. A Kúria Kfv.II.37.434/2017/12. számú ítéletében elvi élel mondta ki, hogy a közbeszerzési jogsértésért való felelősség objektív, a Döntőbizottságnak nem kell vizsgálnia, hogy mely okból, milyen magatartás, mulasztás, vagy vélekedés alapján nem kerültek betartásra a közbeszerzési szabályok. Ebből eredően a jogsértő szerződést kötő, illetve teljesítő mindkét féllel, vagyis az ajánlatkérővel és a kérelmezettel szemben is bírságot szabott ki a Döntőbizottság, a Kbt. 165. § (7b) pontja szerinti bírság mértékénél ugyanakkor figyelembe vette a megrendelések értékét. Kiemelten értékelte továbbá, hogy jelen esetben a közpénzek felhasználásának átláthatósága szenved csorbát, a közpénzek felhasználásának gazdaságossága ellenőrzése hiúsult meg a jogsértés által. Fentiek alapján az eset összes körülményét figyelembe véve a rendelkező részben meghatározott mértékű bírságot szabta ki, amelynek összegszerűsége tekintetében a felek között különbséget tett, tekintettel arra, hogy alapvetően a beszerző felelősségi körébe tartozott, hogy ismeretekkel rendelkezzen közbeszerzési kötelezettségét érintően különös tekintettel arra, hogy a 2011. évben kötött eredeti szerződést is közbeszerzési eljárást követően írták alá. A Döntőbizottság a bírság mértékének megállapítása során figyelembe vette a Kbt. 165. § (11) bekezdésében foglaltakkal összefüggésben a megrendelések összértékét - (115.358.740.-Ft) -, továbbá azt, hogy a beszerzésre közbeszerzés mellőzésével került sor, amely az egyik legsúlyosabb jogsértés, amely a Kbt. alapelvei és tételes jogi előírásai teljes semmibe vételével jár együtt. A Döntőbizottság azt is figyelembe vette, hogy a beszerzés saját forrásból valósult meg. A Döntőbizottság nem értékelte a nem releváns Kbt. 165. § (11) bekezdés c) pontját. Végül a Döntőbizottság nem talált arra utaló körülményt, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

54. A Döntőbizottság az álláspontja kialakításánál figyelemmel volt az 1/2010. (VI. 28.) PK véleményre, mely szerint az eredeti állapot helyreállítása csak természetben történhet. Nem minősül az eredeti állapot helyreállításának az, ha valamelyik fél a kapott dologszolgáltatást csak annak pénzbeli egyenértéke megfizetésével tudná visszaszolgáltatni.

55. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségekről.

56. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdéseiben alapul.

57. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja.

58. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselőt a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2026. január 19.

Dr. Gulyás-Horváth Orsolya sk
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke

Gulyás Richárd sk
közbeszerzési biztos

Dr. Szathmári Réka sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Kovács Krisztián
titkárságvezető

Kapják: (kizárólag elektronikus úton)

1. Dr. Posteiner Judit jogtanácsos - kezdeményező képviselője
2. Mester Ákos felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó - beszerző képviselője
3. Támis Norbert felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó - kérelmezett képviselője
4. Közbeszerzési Hatóság Titkárság
5. Nemzeti Fejlesztési Központ